

Derde adventszondag (B) 17 december 2023 Monique Derks Jesaja 55,10-11; Matteüs 13,1-23

Getuigen van het licht

God heeft het licht geschapen. Het is goed om dat te beseffen juist in deze tijd nu de dagen steeds korter worden en dikwijls kil en somber zijn. De duisternis lijkt de wereld te overheersen, maar God heeft het licht gescheiden van de duisternis en Hij zag dat het licht goed was. Vandaag getuigt iemand van het licht dat van God afkomstig is: Johannes de Doper. Niet hij was het licht, maar hij moest getuigen van het licht. Dat het licht sterk is, steeds sterker wordt, zien we vandaag ook aan de adventskrans en aan de liturgische kleur roze: paars waar het witte licht doorheen schijnt.

Identificatieplicht

Wij leven tegenwoordig in een samenleving waarin elke dag ook aan ons gevraagd wordt: wie ben je? Je mag je immers niet op straat begeven zonder identiteitsbewijs, een paspoort of rijbewijs. Als de politie je aanhoudt en je naar je papieren vraagt, en je hebt ze niet bij je, riskeer je zomaar een boete. Ook als je met het openbaar vervoer reist, of als je contact hebt met de belastingdienst, willen ze precies weten wie je bent, met naam en toenaam, wanneer je geboren bent en waar je woont. Wie ben je? Wat is jouw identiteit? Als je geen identiteitsbewijs bezit, heet je in onze samenleving illegaal. Van wie hun vertrouwde omgeving hebben moeten verlaten uit angst voor oorlog en geweld, zonder paspoort, van hen wordt gezegd dat ze geen status hebben. Maar mensen, kun je die illegaal noemen? Denk je eens in wat het betekent als van je gezegd wordt dat je geen identiteit hebt, omdat je niet over de vereiste papieren beschikt? Wie ben je dan?

De identiteit van Johannes

Johannes de Doper is aan het werk. Hij dompelt mensen onder in het water als teken van hun bekering. Dan meldt zich een delegatie uit de hoofdstad Jeruzalem, een soort onderzoekscommissie van de religieuze overheid, bestaande uit priesters en levieten. In feite zijn het collega's van Johannes de Doper. Immers, Johannes is de zoon van Zacharias, de priester uit de stam van Levi, die dienst deed in de tempel. Hij is een priesterzoon die weet heeft van de rituelen die daar voltrokken worden. 'Wie ben je?', vragen ze hem. 'Ik ben niet de Messias', antwoordt hij. 'Wie ben je dan? Ben je soms Elia?' 'Nee, die ben ik ook niet', is het antwoord. 'Ben je dan soms de profeet?' 'Nee', is opnieuw het antwoord. Maar wie is Johannes dan? Johannes is 'een stem die roept in de woestijn: 'Maak recht de weg van de Heer.' Op deze vraag naar zijn officiële status ontvouwt Johannes nu nog verder zijn identiteit: 'Ik doop met water, maar midden onder u staat Hij die u niet kent, Hij die na mij komt.' Johannes wijst vooruit naar een nieuwe tijd, naar de rechte weg die nú al

onder ons aanwezig is. Zie je Hem al?

Weest blij, want een nieuwe toekomst ligt voor ons in het verschiet! Een toekomst waarin gerechtigheid definitief voor iedereen doorbreekt. Er komt een einde aan armoede, verdriet, opsluiting en oorlog. Genezing, vrijheid, genade en vrede zijn er voor iedereen weggelegd. Mogen we daar echt in geloven? Als je om je heen kijkt, lijkt het ver weg. Maar God is getrouw en doet zijn woord gestand. Dat is reden om je te verheugen!

Licht

Zo vertelt de evangelist ons vandaag, op deze derde zondag van de advent, midden in deze donkere wintertijd, over Johannes. Johannes heeft het licht dat van God afkomstig is herkend – als eerste! – in een mens, een mens van vlees en bloed, in Jezus. Heel het evangelie dat de evangelist na dit eerste hoofdstuk schrijft, is één grote hartstochtelijke poging om zijn lezers, zijn hoorders, om ons tot geloof te brengen. Jezus is het licht, het licht van de wereld. Hij is het ware licht, dat iedere mens verlicht en dat in de wereld kwam. Herkennen wij dit licht, aanvaarden wij het?

Onze identiteit

Johannes onthult ons vandaag zijn identiteit. Hij is de stem, de getuige, de wegbereider, de wegwijzer die van zichzelf afwijst. Hij maakt ruimte voor een ander, voor de Messias. Hij kon niet anders dan getuigen van het licht, Gods licht, dat schijnt in Jezus. Misschien wordt vandaag, hier en nu, ook wel naar ónze identiteit gevraagd. Wie zijn wij? Wat is ónze status? Wat zijn ónze papieren? Voor wie maken wij ruimte? Wat een genade te weten dat God ons net als Johannes tot getuigen maakt, getuigen van het licht! Want Gods licht straalt ook in ons, in u en in mij, wij die zijn kinderen mogen zijn. Jezus zelf noemt zijn leerlingen 'licht in de wereld'. 'Jullie licht', zegt hij, 'kan niet verborgen blijven. Het moet schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.' Ook al is het dan nog zo donker in de wereld, tegen zoveel licht kan de duisternis niet op! Moge het zo zijn. Amen.